

og Kantonnementsforhold og endnu mere under Feltforhold er af overordentlig stor Betydning, at der er tilstrækkeligt mange baade blandt Underofficererne og blandt Mandskabet, der forstaa sig paa Fødevarers Tilberedelse. Hidtil har det ved Kantonnementsøvelserne været Kvarterværterne, der i Regelen have maattet udføre dette Arbejde; men efter at man i Aar har faaet 16 Underofficerer uddannede i Kendskab til Modtagelsen, Opbevaringen og Tilberedningen af Fødevarer, og efter at en tilstrækkelig Del af Mandskabet er uddannet som Kokke, har det vist sig netop ved de store Øvelser i Aar, at man i langt højere Grad end tidligere og i forholdsvist tilfredsstillende Grad har kunnet udføre denne Opgave ved Underofficerernes og Mandskabets egne Kræfter, saa at man ved de Afdelinger, hvor Fuldkostforplejning er indført, saa nogenlunde har kunnet hjælpe sig selv. Det er tydeligt, at hvis man i større Omfang end nu antager kvindelig Medhjælp, vil Øvelsen for Mandskabet blive mindre, og den ene Side af Opgaven, nemlig den, at indøve Underofficerer og Mandskab til at sørge for sig selv i disse Sager, vil da ikke blive løst saa tilfredsstillende som muligt.

Naar der har kunnet rettes Anker baade paa Kronborg og andetsteds mod Madens Tilberedning, ligger det i øvrigt meget i de indskrænkede Lokaleforhold. Man vil efterhaanden kunne forbedre dem noget, og ligeledes vil man kunne forbedre Materiellet. Det er f. Eks. saaledes, at man paa Kronborg nu har faaet et større og bedre Komfur, hvilket utvivlsomt vil give bedre Resultater med Hensyn til Madens Behandling. Det er jo kun et begrænset Beløb, der staar til Krigsbestyrelsens Raadighed til Gennemførelsen af Fuldkostforplejningen, derfor maa man ogsaa være noget taalmodig med Henyn til de Mangler, der maatte være. Dem vil man nok forhaabentlig efterhaanden komme bort fra. Jeg skal love det ærede Medlem, at man vedblivende skal have sin Opmærksomhed henvendt paa Sagens gode Udvikling og særlig paa de Forhold, han har omtalt.

Endelig er der først af det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. T. Nielsen) og siden fra andre ærede Medlemmer klaget over Mandskabets Forplejning og Behandling under de store Øvelser, der nu ere overstaade. Jeg tog Ordet umiddelbart efter det ærede Medlem og lovede ham, at disse Anker skulde blive underkastede en nøje Prøvelse. Undersø-

gelsen af Ankernes Berettigelse er allerede paabegyndt, og denne Undersøgelse skal blive ført igennem, og dens Resultater skulle blive bekendte for Rigsdagens Medlemmer. Det er ikke Krigsbestyrelsens Ønske paa noget Punkt at dække over utilbørlig Behandling af Mandskabet, hverken hvad Forplejningen, Transporten eller den personlige Behandling angaar. Viser det sig, at der her har været væsentlige Mangler, skulle de skyldige blive dragne til Ansvar, og man skal gøre alt, hvad der staar i menneskelig Magt, for at det kan blive bedre en anden Gang. Imidlertid er det klart, at naar man foretager Øvelser i Marken af et saadant Omfang, som sket er i Aar, kan det ikke ventes at gaa fuldstændig mønsterværdigt til. Der maa vise sig forskellige Fejl og Mangler, men det er netop bl. a. for at lære at kende, hvor der er Mangler i Ordningen, at man afholder disse store Øvelser.

Sagen er altsaa til Undersøgelse, men det er en Undersøgelse, der ikke kan blive endt i den allernærmeste Fremtid. Jeg antager ogsaa, at man fra alle Sider først og fremmest vil være interesseret i, at Undersøgelsen bliver saa grundig som mulig og gennemføres uden Personsanseelse. Jeg kan love, at intet skal blive sparet i den Henseende, og Resultatet af Undersøgelsen skal blive Rigsdagen meddelt.

Udenrigsministeren (*Ahlefeldt-Laurvig*): Mig bekendt er der ikke under denne Forhandling fra andre end det ærede Medlem for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Fraenkel) stillet Spørgsmaal til mig. Jeg skal derfor indskrænke mig til at svare det ærede Medlem. Det ærede Medlem omtalte først de konsulære Aarsberetninger, som han fandt trængte til et Supplement. Jeg skal hertil bemærke, at hele Konsulinstitutionen, saa snart Tiden tillader det, vil blive revideret. Der vil rimeligvis i den Anledning blive nedsat en Komité, bestaaende af en Embedsmand i Udenrigsministeriet, en udsendt Konsul og en Valgkonsul, og naar et Udkast foreligger, vil Sagen blive Handelsministeriet forelagt. Naturligvis vil dette Arbejde kræve en meget stor Indsamling af Materiale baade fra Udland og fra Indland. Jeg skal sørge for, at det af det ærede Medlem ønskede Supplement skal blive de Herrer forelagt.

Hvad Rigsdagstidende angaar, sendes den i Øjeblikket til de større Gesandtskaber i Grænselandene, medens de andre Gesandtskaber og Konsulater modtage de særlige Udclip, som de ønske, eller som